

ПВНЗ «Кіровоградський інститут державного та муніципального управління Класичного приватного університету»

Кафедра обліку та оподаткування

**ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Інвестування»**

підготовки бакалаврів

спеціальності 6.030509 «Облік і аудит»
(шифр і назва спеціальності)

(Шифр за ОПІ ВПІЗ)

Кіровоград - 2016 рік

Програма навчальної дисципліни «Інвестування» для студентів за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит», 2016 року

Розробники програми: доцент кафедри обліку та оподаткування, к.е.н. Ланова М.І.

Протокол № 1 від 02 вересня 2016 року

Завідувач кафедри _____ С.П.Ніколаєва

« ____ » _____ 2016 року

Схвалено науково-методичною комісією з ПВНЗ «Кіровоградський інститут державного та муніципального управління Класичного приватного університету»

« ____ » _____ 20__ року, протокол № ____

« ____ » _____ 2016 року Голова _____ Г.Ю. Шаркова

ВСТУП

Програма вивчення дисципліни «Інвестування» складена відповідно до місця і значення дисципліни та за структурно-логічною схемою, передбаченою освітньо-професійною програмою бакалавра для студентів напряму підготовки «Облік і аудит».

Мета навчальної дисципліни: формування системи знань теорії та практики прийняття рішень у сфері обґрунтування інвестиційної стратегії, виборі напрямів та форм інвестування та вивчення найсуттєвіших характеристик процесу інвестування у національній економічній системі.

Завдання навчальної дисципліни:

- вивчити теоретичні засади інвестиційної діяльності;
- вивчення у логічній послідовності базових понять інвестування;
- сформувати теоретичну та методологічну базу, необхідну для подальшого оволодіння практикою реального, фінансового та інноваційного інвестування;
- навчити студентів оцінювати інвестиційні рішення в умовах ринку;
- виробити вміння оцінювати доцільність реалізації інвестиційних проектів в умовах невизначеності;
- правильно визначати методи фінансування інвестиційної діяльності та напрямки регулювання інвестиційної діяльності;
- проведення систематичної перевірки та самоперевірки знань студентів з метою виявлення рівня розуміння та ступеня засвоєння вивченого ними матеріалу.

Поглиблення вивчення курсу «Інвестування» дасть можливість студентам більш повно сформувати свої професійні інтереси та визначити своє потенційне місце у структурі народного господарства та бізнесу.

Предмет курсу – система економічних, організаційних та правових відношень у процесі інвестування, яка базується на діючих законодавчих та нормативних актах, що регулюють управління різними об'єктами інвестицій

та здійснення з ними цивільно-правових угод з метою отримання бажаного комерційного або соціального результату.

Після вивчення даного курсу студенти повинні знати:

- форми та види інвестицій;
- сутність інвестиційного проектування;
- джерела фінансування інвестиційних проектів;
- інструменти інвестування.

Студенти повинні вміти:

- оцінювати вартість капіталу;
- ефективність інвестиційних рішень;

обирати засоби та методи вибору інвестиційних проектів за умови ризику.

Предмет «Інвестування» пов'язаний з курсами «Фінанси», «Страховання», «Міжнародні економічні відносини», «Гроші і кредит» і базується на їх основних поняттях.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 108 годин/ 3 кредити ECTS.

2. Структура навчальної дисципліни «Інвестування»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	Лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи інвестиційної діяльності				
Тема 1. Теоретичні основи інвестування. Суб'єкти й об'єкти інвестиційної діяльності	8	2	-	6
Тема 2. Фінансові інвестиції	9	2	1	6
Тема 3. Інвестиції в засоби виробництва	9	2	1	6
Усього за змістовим модулем 1	26	6	2	18
Змістовий модуль 2. Напрямки інвестиційної діяльності				
Тема 4. Інноваційна форма інвестицій	10	2	2	6
Тема 5. Залучення іноземного капіталу	10	2	2	6
Тема 6. Обґрунтування доцільності інвестицій	12	4	2	6
Тема 7. Інвестиційні проекти	10	2	2	6
Усього за змістовим модулем 2	42	10	8	24
Змістовий модуль 3. Економічна ефективність інвестиційної діяльності				
Тема 8. Фінансове забезпечення інвестиційного процесу	10	2	2	6
Тема 9. Менеджмент інвестицій	10	2	2	6
Тема 10. Організаційно-правове регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності	9	2	-	7
Тема 11. Використання інвестицій	11	2	2	7
Усього за змістовим модулем 3	40	8	6	26
Всього	108	24	16	68

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи інвестиційної діяльності

Тема 1. Теоретичні основи інвестування. Суб'єкти й об'єкти інвестиційної діяльності

Тема 2. Фінансові інвестиції

Тема 3. Інвестиції в засоби виробництва

Тема 1. Теоретичні основи інвестування. Суб'єкти й об'єкти інвестиційної діяльності

Сучасні концепції та підходи до трактування економічної сутності інвестицій. Процеси вкладення капіталу та отримання прибутку, їх сутність та зміст.

Роль інвестицій у розширеному відтворенні. Показник чистих інвестицій та його вплив на стан економічного розвитку країни. Фактори впливу на обсяги та динаміку інвестицій. Мультиплікатор інвестиційних витрат: його сутність та особливості застосування. Класифікація інвестицій.

Економічний зміст, мета та завдання інвестиційної діяльності. Види та форми інвестиційної діяльності.

Суб'єкти та об'єкти інвестиційної діяльності. Класифікація суб'єктів інвестиційної діяльності за участю в інвестиційному процесі. Права та обов'язки суб'єктів інвестиційної діяльності. Специфічні обов'язки інвесторів як суб'єктів інвестиційної діяльності. Забезпечення прав інвесторів та їх захист. Законодавчі акти, що визначають правові засади інвестування.

Держава як суб'єкт інвестиційної діяльності. Державне регулювання інвестиційної діяльності, його необхідність та напрямки. Принципи державного управління інвестиційною діяльністю. Форми та інструменти державного регулювання інвестування. Функції та методи державного управління інвестиційною діяльністю.

Тема 2. Фінансові інвестиції

Ринок цінних паперів та його сутність. Структура ринку фінансових ресурсів. Національний та міжнародний ринок цінних паперів. Класифікація учасників ринку цінних паперів. Інфраструктурні учасники ринку цінних паперів. Фінансові посередники: необхідність та особливості їх діяльності. Принципи функціонування цивілізованого ринку цінних паперів. Тенденції розвитку сучасного ринку цінних паперів.

Фінансові інструменти ринку цінних паперів. Класифікація та економічний зміст цінних паперів. Похідні цінних паперів. Оцінювання економічної ефективності акцій та облігацій.

Стратегія портфельного інвестування. Інвестиційний портфель. Класифікація інвестиційних портфелів цінних паперів. Принципи побудови класичного інвестиційного портфеля. Особливості утворення інвестиційних портфелів. Диверсифікація цінних паперів.

Тема 3. Інвестиції в засоби виробництва

Реальні інвестиції та їх структура. Види та форми реальних інвестицій. Особливості інвестування реального сектору економіки. Технологічна та відтворювальна структура капітальних вкладень.

Інвестиції в основний капітал. Класифікація основних виробничих фондів інвестиційної сфери. Методи нарахування амортизації. Інвестування оборотного капіталу. Етапи інвестування оборотного капіталу. Структура оборотних коштів інвестиційної сфери.

Сутність інновацій, класифікація та види зародження інновацій. Інноваційний прогрес та його форми. Основні напрямки державної інноваційної політики. Прямі та непрямі методи регулювання інноваційної діяльності. Венчурне підприємництво. Інтелектуальні інвестиції та форми здійснення. Фінансування інтелектуальних інвестицій.

Змістовий модуль 2. Напрямки інвестиційної діяльності

Тема 4. Інноваційна форма інвестицій

Тема 5. Залучення іноземного капіталу

Тема 6. Обґрунтування доцільності інвестицій

Тема 7. Інвестиційні проекти

Тема 4. Інноваційна форма інвестицій

Сутність та класифікація інновацій. Базисні інновації, що реалізують великі винаходи. Поліпшуючі інновації, що звичайно реалізують дрібні і середні винаходи. Псевдоінновації (модернізація), спрямовані на часткове поліпшення застарілих поколінь техніки і технологій.

Об'єктивно-утилітарний підхід до визначення терміна «інновація». Специфіка інновації як товару.

Інноваційний процес. Інноваційні цикли. Інноваційна діяльність. Об'єкти інноваційної діяльності. Суб'єкти інноваційної діяльності. Інноватори. Класифікація інновацій. Форми організації нововведень. Принципи фінансування інновацій. Джерела фінансування інноваційної діяльності.

Тема 5. Залучення іноземного капіталу

Міжнародна інвестиційна діяльність та її інститути. Типи іноземних інвестицій та їх роль для країни-реципієнта. Переваги та недоліки іноземного інвестування. Мотивація створення прямих іноземних інвестицій у зарубіжних країнах. Класифікація прямих іноземних інвестицій. Законодавче регулювання іноземних інвестицій. Особливості залучення іноземних інвестицій в економіку України.

Головні критерії інвестиційної привабливості країни (галузі, регіону, підприємства). Оцінювання інвестиційного клімату держави.

Інвестиційна діяльність у вільних економічних та офшорних зонах. Типи вільних економічних зон. Етапи розвитку вільних економічних зон.

Особливості утворення офшорних зон (юрисдикцій). Типи офшорних компаній. Оцінювання діяльності підприємств у вільних економічних зонах України.

Тема 6. Обґрунтування доцільності інвестицій

Загальна характеристика методів оцінювання ефективності реальних інвестицій. Концепція вартості грошей у часі. Економічна сутність дисконтування. Особливості визначення ставки дисконтування. Майбутня й теперішня вартість грошей і особливості їх визначення за простими та складними відсотками. Економічний зміст чистої теперішньої вартості.

Інвестиційні ризики та їх класифікація. Фактори, що обумовлюють інвестиційні ризики. Методи вимірювання інвестиційних ризиків. Система інвестиційного ризику та його похідних. Визначення премії за ризик. Система заходів протидії ризикам.

Методи оцінювання інвестиційних рішень. Метод рентабельності інвестицій та особливості його застосування. Методика визначення внутрішньої норми рентабельності інвестицій, індексу прибутковості, періоду окупності та дисконтованого періоду окупності.

Тема 7. Інвестиційні проекти

Завдання інвестиційного проектування. Типи інвестиційних проектів. Життєвий цикл інвестиційного проекту. Зміст та сутність фаз життєвого циклу інвестиційного проекту.

Складання проектно-кошторисної документації. Етапи розроблення проектно-кошторисної документації. Етапи матеріально-технічного забезпечення інвестиційних проектів. Моніторинг реалізації інвестиційного проекту. Типи і структура контрактів. Основні принципи побудови системи моніторингу реалізації інвестиційних програм.

Договірні відносини в процесі реалізації інвестиційних проектів та їх особливості.

Змістовий модуль 3. Економічна ефективність інвестиційної діяльності

Тема 8. Фінансове забезпечення інвестиційного процесу

Тема 9. Менеджмент інвестицій

Тема 10. Організаційно-правове регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності

Тема 11. Використання інвестицій

Тема 8. Фінансове забезпечення інвестиційного процесу

Визначення вартості і структури капіталу. Середньозважена та маржинальна вартість капіталу та її вплив на інвестиційний процес.

Визначення потреби в інвестиційних ресурсах. Джерела формування інвестиційних ресурсів. Переваги і недоліки використання окремих джерел фінансування інвестицій. Методи фінансування інвестиційних проектів та особливості їх застосування. Проектне фінансування.

Тема 9. Менеджмент інвестицій

Інвестиційний менеджмент як процес управління всіма аспектами інвестиційної діяльності компанії. Мета інвестиційного менеджменту.

Цілі інвестиційного менеджменту. Основні функції інвестиційного менеджменту.

Тема 10. Організаційно-правове регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності

Організаційно-правові форми інвестиційної діяльності: види та особливості утворення. Фінансово-кредитні установи та їх роль в інвестиційній діяльності. Інвестиційні пайові та корпоративні фонди: особливості функціонування та утворення.

Тема 11. Використання інвестицій

Інвестиційний потенціал. Дослідження інвестиційного потенціалу підприємства як елемента його виробничого й економічного потенціалу. Кругообірот інвестиційного потенціалу. Реальне джерело інвестицій. Інвестиційний попит: потенційний попит і конкретний попит.

Інвестиційна пропозиція. Об'єкти інвестиційної діяльності. Фактори впливу на інвестиційний потенціал підприємства: конкуренція і планомірність; вартісна та натурально-речовинна форми; пріоритет приватного та загальнодержавного інтересів; відокремлення та інтеграція.

Інвестиції в активи підприємства. Склад та структура активів підприємства. Показники оцінювання ефективності розташування інвестицій в активи підприємства.

4. Рекомендована література для дисципліни «Інвестування»

Базова

1. Боярко І. М. Інвестиційний аналіз: Навч. посіб. / І. М. Боярко, Л. Л. Гриценко – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 400 с.
2. Гриньова В.М. Інвестування: підручник / В.М. Гриньова, В.О. Коюда, Т.І. Лепейко, О.П. Коюда. – К.: Знання, 2008. – 458 с.
3. Дука А.П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування: Навчальний посібник [для студ. вищ. навн. закл.] / А. П. Дука. – К.: Каравела, 2012. – 432 с.
4. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: підруч. [для студ. вищ. навн. закл.] / Т. В. Майорова. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
5. Мальцева Ю.Н. Інвестиції. Конспект лекцій. [для студ. економіч. вузов и колледжей] / Ю.Н. Мальцева. – М.: ЭКСМО, 2008. – 160 с.
6. Мойсеєнко І.П. Інвестування: Навч. посіб. / І.П. Мойсеєнко – К.: Знання, 2006. – 490 с.
7. Пересада А. А. Управління інвестиційним процесом : посібник / А.А. Пересада. – К.: Лібра, 2002. – 472 с.

8. Проектне фінансування: Підручник. Пересада А. А., Майорова Т. В. Ляхова О. О. – К.: КНЕУ, 2005 р. – 761 с.
9. Сазонець І. Л., Федорова В. А. Інвестування: міжнародний аспект: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 272 с.
10. Щукін Б. М. Аналіз інвестиційних проектів: Конспект лекцій. – К.: МАУП, 2002. – 128 с.

Допоміжна

1. Бланк І.О. Інвестиційний менеджмент / Бланк І.О., Гуляєва Н. М.: Підручник. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2003. – 398 с.
2. Боди Э., Кейн А., Маркус А.Д. Принципы инвестиций / З. Боди, А. Кейн, А. Д. Маркус ; [пер. С англ. Кондуковой Э.В. и др.]. – 4-е изд. Пер. с англ. – М.: Вильямс, 2002. – 982 с.
3. Бачоров В.В. Инвестиции : Учебник для вузов / В.В. Бочпров; 2 издание. – СПб.: Питер 2009. – 384 с.
4. Виленский П.Л., Лившиц В.Н., Смоляк С.А. Оценка эффективности инвестиционных проектов. Теория и практика : Учебное пособие. – 4-издание, переработанное и дополненное. – М: "Дело", 2008. – 888 с.
5. Герасименко А. Финансовый менеджмент – это просто: Базовый курс для руководителей и начинающих специалистов / А. Герасименко – М.: Альпина Паблишер, 2013. – 532 с.
6. Ємейко Я.І., др. Ємейко О.І., Раєвський К.Є. Інвестиції, ризик, прогноз / Я.І. Ємейко, О.І. Ємейко, К.Є. Раєвський. – Львів: Львівський банківський інститут Національного банку України, 2000. – 176 с.
7. Есипов В. Е., др. Коммерческая оценка инвестиций / В. Е. Есипов, Г. А. Маховикова, Т. Г. Касьяненко, С. К. Мирзажанов. – М.: КноРус, 2011. –704 с.
8. Лагутін Г.В., др. Маркетинг у будівництві. Навчальний посібник / Г.В. Лагутін, П.М. Куліков, В.О. Поколенко та ін. – К.: «Хай-Тек прес», 2011.
9. Кравцова Л.В. Конспект лекцій з дисципліни "Інвестування". Галузь знань 0305 "Економіка і підприємництво". Напрями підготовки: 6.030508

"Фінанси і кредит", 6.030509 "Облік і аудит" (усіх форм навчання). – Донецьк: ДонІЕК, 2008. – 100 с.

10. Ковалев В.В. Методы оценки инвестиционных проектов. – М.: Финансы и статистика, 2003. – 144 с.

11. Костюкевич Р.М. Інвестиційний менеджмент. Навчальний посібник / Р.М. Костюкевич. – Рівне: НУВГП, 2011. – 270 с.

12. Пинто Дж.К. Управление проектами. – СПб.: Питер, 2004. – 464 с.

13. Польшаков В.І. Інвестиційний менеджмент / Польшаков В.І., Ткаленко Н.В.: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2009. – 172 с.

14. Ример М. И, Касатов А. Д., Матиенко Н. Н. Экономическая оценка инвестиций. – 2-е изд. – СПб.: Питер, 2008. – 480 с.

15. Слободян О.А. Венчурний інвестиційний фонд: феномен українського спільного інвестування чи квазівенчурний інститут? // Вісник Вищої ради юстиції. – 2013. – № 3 (15). – С. 134–144.

16. Слободян О.А. Гармонізація законодавства у сфері спільного інвестування до законодавства Європейського Союзу // Цивільне законодавство України в контексті розвитку Європейського приватного права : монографія / Р.О. Стефанчук, Ю.В. Білоусов, Н.Л. Бондаренко-Зелінська [та ін.] ; за заг. ред. Ю.В. Білоусова. – К. : Ред. журн. «Право України», 2013. – С. 155-169.

17. Фінансовий менеджмент: Підручник. – 2-ге вид., стер. Затверджено МОН / Шелудько В.М. – К., 2013. – 375 с.

5. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Питання для підсумкового контролю

з дисципліни «Інвестування»

1. Економічна сутність інвестицій.
2. Класифікація форм та видів інвестицій.
3. Поняття інвестиційної діяльності. Правове регулювання інвестиційної діяльності.
4. Інвестиційна діяльність та її суб'єкти.

5. Інвестиційний клімат та фактори, які його формують.
6. Поняття інвестиційного ринку, його класифікація.
7. Ринок реальних активів.
8. Ринок фінансових активів.
9. Основні елементи інвестиційного ринку та їх взаємозв'язок.
10. Держава як суб'єкт інвестиційної діяльності.
11. Прямі та портфельні інвестиції.
12. Реальні інвестиції.
13. Інвестиції у виробничі фонди.
14. Інвестиції в основний капітал.
15. Інвестиції в оборотний капітал.
16. Фінансові інвестиції.
17. Характеристика фондових інструментів ринку цінних паперів.
18. Акції, їх характеристика та класифікація.
19. Облігації, сутність та класифікація.
20. Характеристика ощадних сертифікатів.
21. Характеристика інвестиційних сертифікатів.
22. Фінансовий ринок.
23. Інноваційні інвестиції.
24. Поняття інновацій та інноваційного процесу.
25. Стадії інноваційного процесу.
26. Класифікація інновацій.
27. Інноваційна політика.
28. Державна підтримка інновацій.
29. Венчурне підприємництво.
30. Інтелектуальні інвестиції.
31. Види та об'єкти інтелектуальної власності.
32. Фінансування інтелектуальних інвестицій.
33. Іноземні інвестиції.
34. Міжнародна інвестиційна діяльність та її інститути.

35. Політика держави щодо заохочення іноземних інвестицій.
36. Інвестиції іноземних фірм.
37. Сутність, мета і завдання інвестиційного менеджменту.
38. Основні функції інвестиційного менеджменту.
39. Вартість грошей у часі.
40. Номінальна, реальна та ефективна ставки прибутковості.
41. Методи оцінки ефективності інвестицій.
42. Метод чистої приведеної вартості.
43. Метод оцінки внутрішньої норми прибутковості інвестицій.
44. Метод визначення строку окупності інвестицій.
45. Метод оцінки індексу рентабельності.
46. Інвестиційний проект, його зміст та форми.
47. Аналіз інвестиційного проекту.
48. Інвестиційні ризики та їх оцінка.
49. Методи пониження інвестиційних ризиків.
50. Вплив інфляції на оцінку інвестицій.
51. Оцінка ліквідності інвестицій.
52. Фінансування інвестицій.
53. Способи залучення капіталу.

Засоби діагностики успішності навчання

Контроль за виконанням студентами навчального плану з курсу, за рівнем отриманих ними знань, набутих навичок й умінь здійснюється за допомогою форм поточного, модульного і підсумкового контролю.

1. *Поточний контроль* здійснюється у ході повсякденної роботи студентів під час проведення практичних, семінарських занять та інших форм контролю і має на меті перевірку рівня знань студента за змістовими модулями. Поточний контроль знань студентів проводиться за такими формами:

а) *під час семінарських/практичних занять:*

- опитування знань студентів з теоретичного матеріалу
- оперативний письмовий контроль (тестування)
- виконання практичних завдань
- змістовні доповнення при обговоренні питань семінарів
- письмова модульна контрольна робота

б) *за результатами виконання завдань самостійного опрацювання:*

- підготовка та презентація реферату
- підготовка міні-лекції з проблемних питань
- аналіз проблемних ситуацій
- виконання індивідуальних науково-дослідних завдань

2. *Модульний контроль* є підсумком певного етапу вивчення дисципліни. Його мета – виявлення проміжних результатів засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться у вигляді письмової контрольної роботи, яка містить такі завдання: теоретичні питання; тестові завдання.

3. *Підсумковий контроль* застосовується для перевірки успішності знань студентів після завершення вивчення навчальної дисципліни і здійснюється у формі семестрового контролю, який проводиться у вигляді заліку з дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою. Підставою для підсумкового заліку є поточна успішність за результатами всіх форм контролю.